

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Aplikativna medicinska antropologija
Course title: Applied Medical Anthropology

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Humanistične znanosti, 3. stopnja		2016/2017	1, 2

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

/

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
20	20	20			90	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Mojca Ramšak

Jeziki /

Languages:

Predavanja /

Lectures:

Vaje / Tutorial:

Slovensko in/ali Angleško / Slovenian and/or English

Slovensko in/ali Angleško / Slovenian and/or English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

/

/

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Antropološko razumevanje zdravja in bolezni se razlikuje od biomedicinskega modela. Zato bo predmet povezal večkulturne poglede na medicinsko antropologijo ter etnomedicino (z zooterapijami, fitoterapijami in magičnim zdravljenjem), zgodovino medicine, sledil medicino v literaturi, razložil družbeno-kulturno vlogo pri zdravju in bolezni in vlogo pripovedi, patografij. Empirično bodo študentje/tke v izbranem mikro okolju uporabljali klasične etnografske metode in tehnike dela (opazovanje z udeležbo, intervju) v kombinaciji z drugimi viri. Osredotočili se bodo na morebitne trke in sodelovanje med biomedicinskim modelom zdravljenja in ljudskim pojmovanjem bolezni in zdravja z namenom izboljšati razmere. Vsebine so namenjene študentom/tkam, ki delajo v zdravstvu ter tistim, ki jih raziskovalno zanima medicinska antropologija.

Anthropological understanding of health and illness differs from a biomedical model. Thus, the course will combine cross-cultural views on medical anthropology, ethno-medicine (with zoo- and plant therapies, and magic healing), history of medicine, follow traces of medicine in literature, explain the role of society and culture in sickness and healing and the role of narrative accounts (pathographies). Students will use classical empirical ethnographic methods and techniques of work (participant observation, interview), combined with other sources, all in selected micro settings. They will focus on potential conflict and cooperation between biomedical model of healing folk understanding of illness and health with the aim to improve conditions. The topics are intended for students who come from health related settings and others who are interested in medical anthropology.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Agic, Harris. *Hope Rites. An Ethnographic Study of Mechanical Help-Heart Implantation Treatment*. Linköping: Linköping University, Faculty of Arts and Sciences, 2012.
- Borisov, Peter. *Zgodovina medicine: Poskus sinteze medicinske misli*. Maribor: Založba Pivec, 2009.
- *Encyclopedia of Medical Anthropology. Health and Illness in the World's Cultures*. (C. R. Ember, M. Ember, Eds.). New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers, 2004.
- Möderndorfer, Vinko. *Ljudska medicina pri Slovencih*. Ljubljana: SAZU, 1964 (Gradivo za Narodopisje Slovencev; 1).
- Paal, Piret. *Written Cancer Narratives. An Ethnomedical Study of Cancer Patients' Thoughts, Emotions and Experiences*. Helsinki: Faculty of Arts at the University of Helsinki, 2011.
- Ramšak, Mojca. *Družbeno-kulturne podobe raka dojke v Sloveniji = Social and cultural imagery of breast cancer in Slovenia*. Ljubljana: Delo Revije, 2007.
- Rožman, Irena. *Peč se je podrla!: Kultura rojstva na slovenskem podeželju v 20. stoletju*. Ljubljana: Slovensko etnološko društvo, 2004 (Knjižnica Glasnika SED; 36).
- Sklot, Rebecca. *Nesmrtno življenje Henriette Lacks*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2011.
- Sontag Susan, *Illness and Metaphor and Aids and Its Metaphors*. London: Penguin Books, 1991.
- Ule, Mirjana. *Sprevidana razmerja: O družbenih vidikih sodobne medicine*. Maribor:

Aristej, 2003.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je ponuditi študentom/tkam temeljna znanja iz aplikativne medicinske antropologije, etno-medicine, načinov izpovedovanja o telesu, zdravju in bolezni v medkulturni perspektivi ter razumevanje vpliva družbe na percepcije zdravja in bolezni.

Objectives and competences:

The aim of the subject is to offer basic knowledge from applied medical anthropology, ethno-medicine, forms of narration about body, health and illness, and understanding of interdependence of society, culture and the perceptions of health and illness.

Predvideni študijski rezultati:

Generični:

- kompetentno, samostojno raziskovalno delo
- kritično razmišljanje, analiza, pisanje in diskusija

Posebni:

- razumevanje družbeno-kulturnih in etičnih kontekstov sistemov zdravljenja

Intended learning outcomes:

Generic skills:

- competent, independent research work
- critical thinking, analysis, writing and discussion

Specific skills:

- understanding of social, cultural and ethical contexts of healing systems

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja (temeljna teoretična znanja s področja)
- Seminar (analiza študij primera)
- Druge oblike sodelovanja študentov (lastno terensko delo, priprava pisnih in ustnih prispevkov ter njihova predstavitev drugim študentom, konzultacije).

Learning and teaching methods:

- Lectures (basic theoretical knowledge from the field),
- Seminar (analysis of case studies),
- Other (students' own field-work, written and oral contributions and presentations, consultations).

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

Prisotnost na predavanjih in seminarju, ustni izpit in pisno seminarsko delo.	50 % ustni izpit : 50 % seminarsko delo. 50 % oral examination : 50 % seminar work.	6-10 pozitivno/positive, 1-5 negativno/negative.
---	--	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

- Ramšak, Mojca. Prispevek k ljudski medicini pri Slovencih. V: SLAVEC GRADIŠNIK, Ingrid (ur.), HUDALES, Jože (ur.). »Kar ustvariš ostane. Svetu cvet. Tebi rane.« Vinko Möderndorfer - učitelj, politik in raziskovalec. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2016, str. 289-307.
- Ramšak, Mojca. *Tabuji v preventivnih kampanjah proti raku v Sloveniji: [predavanje na znanstvenem srečanju: Od prvih oglasov do interneta. Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana, 19. novembra 2015]*. Ljubljana, 2015.
- Ramšak, Mojca. K zdravniku na internet: personalizirana medicina in informacijska tehnologija. V: KRALJIČ, Suzana (ur.), REBERŠEK GORIŠEK, Jelka (ur.), RIJAVEC, Vesna (ur.). *Medicina in pravo: sodobne dileme III*. Maribor: Pravna fakulteta, 2014, str. 273-291.
- Ramšak, Mojca. *Spoločensko-kulturne reflexie rakoviny prsnika v Slovinsku*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2013.
- Ramšak, Mojca. Telo v oglasih za promocijo zdravja: primer raka dojk. V: 12. Znanstveno stručni skup Hrvatsko-slovenske etnološke paralele, 23.-25. sep. 2012, Duga Resa. BELAJ, Marijana (ur.), et al. *Ponovno iscrtavanje granica: transformacije identiteta i redefiniranje kulturnih regija u novim političkim okolnostima: 12. hrvatsko-slovenske etnološke paralele = Ponovno izrisovanje meja: transformacije identitet in redefiniranje kulturnih regij v novih političnih okoliščinah: 12. slovensko-hrvaške vzporednice*. Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo; Ljubljana: Slovensko etnološko društvo, 2014, str. 221-243.
- Ramšak, Mojca. *Pozdrav iz Rakolandije: podoba bolezni, ki je postala marketinška priložnost: [predavanje na 21. simpoziju Medicina in pravo s temo srečanja Odsev medicine in prava v sodobni družbi, Maribor, 29.-31. mar. 2012]*. Maribor: Zdravniško društvo; Pravniško društvo, 2012.
- Ramšak, Mojca. Red ribbon. *Qualia Encyclopedia of gay folklife*. <http://www.qualiafolk.com/2011/12/08/red-ribbon/>.
- Ramšak, Mojca. *Body politics and cancer disparities : [predavanje na mednarodni konferenci Society for medical anthropology z naslovom Cancer narratives in global perspective, New Orleans, Louisiana, 16.11.2010]*. New Orleans, 2010: Society for medical anthropology, American anthropological association.
- Ramšak, Mojca. Družbene podobe telesa v jeziku: lingvistično-medicinska razprava o metaforah in raku. V: PEZDIRC-BARTOL, Mateja (ur.). *Telo v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi: zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2009, str. 49-60.
- Ramšak, Mojca. Metaphors kill, don't they? : breast cancer and fear of death in Slovene medical metaphors. V: HÅLAND, Evy Johanne (ur.). *Women, pain and death: rituals and everyday life on the margins of Europe and beyond*. Newcastle: Cambridge Scholars, 2008, str. 186-202.
- Ramšak, Mojca. *Družbeno-kulturne podobe raka dojk v Sloveniji = Social and cultural imagery of breast cancer in Slovenia*. Ljubljana: Delo Revije, 2007.

- Ramšak, Mojca. Etnologija telesa. *Etnolog. [Nova vrsta]*, ISSN 0354-0316. [Tiskana izd.], 2005, letn. 15=(66), str. 17-28.